

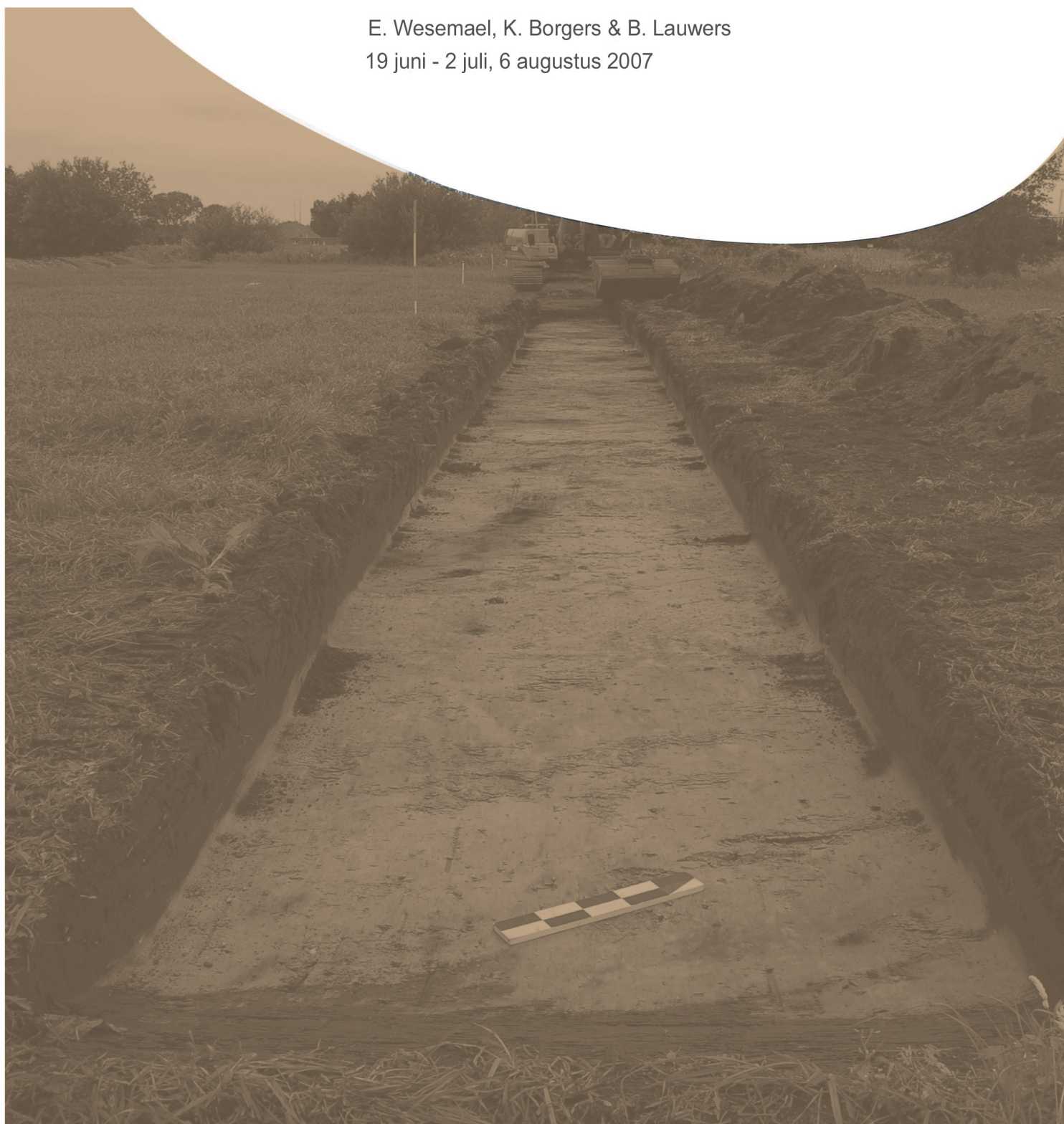
ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

RAPPORT 18

Prospectie met ingreep in de bodem aan de Heuvelerweg te Neerpelt. Onderzoek naar aanleiding van wegen- en rioleringswerken.

In opdracht van de gemeente Neerpelt

E. Wesemael, K. Borgers & B. Lauwers
19 juni - 2 juli, 6 augustus 2007

**PROSPECTIE MET INGREEP IN DE BODEM AAN DE HEUVELERWEG TE
NEERPELT. ONDERZOEK NAAR AANLEIDING VAN WEGEN- EN
RIOLERINGSWERKEN.**

IN OPDRACHT VAN DE GEMEENTE NEERPELT

WESEMAEL Elke, BORGERS Kristien & LAUWERS Bart

ARON-RAPPORT 18

Colofon

Opdrachtgever:	Gemeente Neerpelt
Project:	Prospectie met ingreep in de bodem aan de Heuvelerweg te Neerpelt. Onderzoek naar aanleiding van wegen- en rioleringswerken
Dossiernummer:	2007/67
Projectcode:	NE-07-HE
Datum onderzoek:	19 juni - 2 juli; 6 augustus 2007
Projectverantwoordelijke:	Elke Wesemael
Uitvoerend team:	Elke Wesemael, Kristien Borgers en Bart Lauwers
Metaaldetectie:	Elke Wesemael
Bestemming vondsten en opgravingsarchief:	De Kolonie - Archeologisch en Historisch Museum, Lommel

ARON bvba
Diesterstraet 44, bus 201
B-3800 Sint-Truiden

www.aron-online.be
info@aron-online.be
tel/fax: 011/723795

Inhoudstafel

Inleiding	p. 4
1. Het onderzoeksgebied	p. 4
2. Het onderzoek	p. 7
2.1. Doelstellingen	p. 7
2.2. Organisatie en historiek van het onderzoek	p. 7
2.3. Methodiek	p. 7
2.4. Onderzoeksresultaten	p. 8
3. Conclusies en aanbevelingen	p. 12
Bibliografie	p. 13
Kaarten	p. 13

Bijlagen

- Bijlage 1: Figuren
- Bijlage 2: Lijst met afkortingen
- Bijlage 3: Sporenlijst
- Bijlage 4: Profielbeschrijvingen
- Bijlage 5: Vondstenlijst
- Bijlage 6: Fotolijst
- Bijlage 7: Situeringsplan van de sleuven en werkput
- Bijlage 8: Details opgravingsplan en coupetekeningen

Inleiding

In augustus 2007 worden te Neerpelt, in de deelgemeente Sint-Huibrechts-Lille, rioleringswerken uitgevoerd. Deze vinden plaats in het kader van de inrichting van een KMO-zone gelegen tussen de spoorweg Antwerpen – Gladbach, de Heuvelerweg en de Lillerheidestraat. Het archeologisch vooronderzoek verloopt in twee fases. In een eerste fase worden de terreinen ten westen van de elektriciteitscentrale van Interelectra geprospecteerd, in een tweede fase worden deze ten oosten hiervan onderzocht. Dit rapport beslaat de eerste fase van het onderzoek.

De ontwikkeling van dit gebied als KMO-zone, waarbij een aantal nieuwe wegen zullen worden aangelegd en de tussenliggende percelen worden bebouwd, kan een mogelijk aanwezig archeologisch bodemarchief aantasten. Ondanks het ontbreken van gegevens omtrent vondsten of sporen op de te verkavelen terreinen zelf, werd de zone door het Agentschap Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed als 'mogelijk archeologisch waardevol' geëvalueerd. In de wijde omgeving van de site werden in het verleden namelijk reeds archeologische vondsten aangetroffen¹. Op de Hagevennen werden microlieten uit het Mesolithicum of het Neolithicum gevonden. Op de Schitsheuvel (kerkdorp Herent) en op De Roosen werd een necropool van ongeveer 150 graven van de Urnenveldencultuur aangetroffen, en aan het Kolisbos (Sint-Huibrechts-Lille) strekt zich een inheems-Romeinse nederzetting uit.

Omwille van deze hoge archeologische potentie werd door de gemeente Neerpelt een beroep gedaan op het archeologisch onderzoeksbureau ARON bvba uit Tongeren om een archeologisch vooronderzoek uit te voeren op het terrein. Het onderzoek bestond uit een 'prospectie met ingreep in de bodem', in de praktijk een sleuvenonderzoek. Doel was het nog ongekende archeologische erfgoed ruimtelijk en inhoudelijk te detecteren en af te lijnen.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats van 19 juni tot en met 2 juli 2007, met een aanvullend opvolgingsonderzoek op 6 augustus 2007. Het team bestond steeds uit twee archeologen. De maanden juni en juli van 2007 waren ondanks het zomerseizoen erg nat en de tegenvallende weerscondities hebben de mogelijkheden van het onderzoek op de laaggelegen delen van het terrein dan ook bemoeilijkt en enigszins beperkt.

Er werd door ARON bvba op 8 juni 2007, op naam van Elke Wesemael, bij het Agentschap Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed een vergunning aangevraagd voor een 'prospectie met ingreep in de bodem'. Deze werd afgeleverd op 14 juni 2007 onder het dossiernummer 2007/67.

1. Het onderzoeksgebied

De gemeente Neerpelt is gelegen in het uiterste noorden van de provincie Limburg. Het onderzoeksgebied situeert zich in het noordoosten van Neerpelt, op het grondgebied van de deelgemeente Sint-Huibrechts-Lille, vlak aan de grens met de gemeente Hamont-Achel. Het terrein is begrensd door de Heuvelerweg in het zuiden en het westen, de Lillerheidestraat in het oosten en de spoorweg Antwerpen - Gladbach in het noorden. Het omvat de percelen 1E, 1F, 1W6, 1D3, 1B2, 1X, 1W, 1V6, 1P7, 1R7, 6B, 8B, 190/03A, 190V, 190T, 191L, 193K, 193H, 194A, 201G en de openbare weg naast perceel 191L (Bijlage 1, fig. 1).

Op de topografische kaart van het gebied (Bijlage 1, fig. 2) is zichtbaar dat de zuidoostelijke zijde van het terrein laag gelegen is in het landschap. De noordwestelijke

Foto 1: Rest van podzolbodem in sleuf 10 (foto: ARON bvba).

¹ <http://www.heemkunde-shlille.be>

zijde van het onderzoeksterrein is merkelijk hoger gelegen en vormt de oostrand van een noord-zuid lopende zandrug (Bijlage 1, fig. 3). De oostelijke zijde van het terrein wordt door een noord-zuid verlopend beekje doorkruist. De Pastoorsvenloop stroomt in noordelijke richting en vormt aan de noordoostelijke hoek van het terrein een moeras. Tegenwoordig wordt het terrein hoofdzakelijk gebruikt als weiland (ten oosten van de Pastoorsvenloop) en voor akkerbouw (ten westen van de Pastoorsvenloop).

Zoals blijkt uit de bodemkaart (Bijlage 1, fig. 4) zijn in het onderzoeksgebied verschillende bodemtypes aanwezig. Het overgrote deel van het terrein is gekenmerkt door een Scgz-bodem; een matig droge lemige zandbodem met een duidelijke ijzer en/of humus B-horizont (podzol). Door de intensieve akkerbewerking waren echter maar enkele kleine stukjes intacte podzol in de proefsleuven te herkennen (Foto 1). Waar deze Scgz-bodem voorkomt ten westen van de Pastoorsverloop, troffen we ten oosten ervan een t-Sdg-bodem aan. Dit is een matig natte lemige zandbodem met een duidelijke ijzer en/of humus B-horizont. Van zuidwest naar noordoost loopt een t-Seg-bodem (Pastoorsverloop); een natte lemige zandbodem met een duidelijke ijzer en/of humus B-horizont.

In de noordwestelijke en zuidoostelijke hoeken van het onderzoeksgebied kon een Zcm-bodem geïdentificeerd worden. Dit is een matig droge zandbodem met een duidelijke antropogene humus A-horizont. In de westelijke hoek ten slotte troffen we een klein stuk Zbm-bodem aan: een droge zandbodem met een dikke antropogene humus A-horizont. Deze antropogene humus A-horizonten konden in de profielen van de proefsleuven op deze delen van het terrein worden gedocumenteerd.

Samengevat wordt het terrein gekenmerkt door een (matig) droge tot natte (lemige) zandbodem, met enerzijds een duidelijke humus B-horizont en anderzijds een dikke antropogene humus A-horizont (Foto 2).

Foto 2: Dikke antropogene A-horizont, beginnende E-horizont, en duidelijke humus en ijzer B-horizont (foto: ARON bvba).

Op een orthofoto van het gebied (Bijlage 1, fig. 5) is in de uiterste westhoek en in het noorden van de onderzoekszone bebossing zichtbaar. Deze stukken grond werden recent ontbost. Het hout werd verwijderd, maar de gesnoeide takken en stronken waren nog op het terrein aanwezig.

De historische kaart uit de 'Atlas van de Buurtwegen' (kaartblad Sint-Huibrechts-Lille) uit 1841 (Bijlage 1, fig. 6) toont voor het onderzoeksterrein geen enkele bebouwing. Zowel de spoorweg als de Heuvelerweg waren ten tijde van het opmaken van de atlas onbestaande. Binnen de onderzoekszone staan op de kaart drie akkers ingetekend, waarvan twee omgeven door een gracht. Het gaat hier om de huidige percelen 6B en 8B, die momenteel nog steeds voor een gedeelte met grachten omgeven zijn.

2. Het onderzoek

2.1. Doelstellingen

De opdracht bestond uit het uitvoeren van een 'voorafgaand archeologisch onderzoek' door middel van proefsleuven. Het gebied dat, zoals bepaald in het 'BPA Lillerheide', tot KMO-zone zal worden omgevormd, vormde het onderwerp van het onderzoek. In fase 1 diende een terrein van ca 11,5 ha voor 12,5 % van zijn oppervlakte onderzocht te worden, uitgezonderd de terreinen in bezit van Interelectra en van het bedrijf VAHEJA nv.

2.2. Verloop van het onderzoek

Het archeologisch onderzoek, in opdracht van de gemeente Neerpelt, werd uitgevoerd door een team van twee archeologen tussen 19 juni en 2 juli (sleuvenonderzoek) en op 6 augustus 2007 (opvolgingsonderzoek). ARON bvba voorzag in een graafmachine met machinist gedurende deze periode.

Ondanks de bepaling in het bestek dat het terrein aan de noordelijke rand van de toekomstige KMO-zone (1B2) dat in bezit is van VAHEJA nv niet onderzocht diende te worden, werd in onderlinge afspraak met R-O Vlaanderen - Onroerend Erfgoed, de gemeente Neerpelt en het betreffende bedrijf overeen gekomen dit terrein toch in het vooronderzoek te betrekken. Het terrein maakt wel deel uit van de geplande KMO-zone. Tijdens de uitvoering van het vooronderzoek was het echter nog niet in bezit van de gemeente Neerpelt.

De uitvoering van het onderzoek werd bemoeilijkt door de aanwezigheid van verschillende grachten en soms zeer hoge akkerbegroeiing. In overleg met Ingrid Vanderhoydonck (R-O Vlaanderen, entiteit Onroerend Erfgoed) werd besloten om de percelen 193H, 193K en 194 in het westen en 201G in het noorden beperkt of niet te onderzoeken. Deze percelen waren namelijk slechts recentelijk ontbost, en met name de achtergebleven boomwortels maakten een efficiënt onderzoek van het terrein met doorlopende sleuven binnen de overeengekomen termijn onmogelijk. De afwezigheid van archeologische sporen of vondsten op de omliggende terreinen motiveerde de beslissing niet over te gaan tot het machinaal ontwortelen van deze percelen.

Percelen 1W6 en 1D3 dienden nog als weiland voor vee, en zullen in fase 2 worden onderzocht.

2.3. Methodiek

2.3.1. Sleuvenonderzoek

In totaal werden 33 noordwest-zuidoost georiënteerde proefsleuven aangelegd. De sleuven hadden een breedte van ca 1,80 m breed en een onderlinge afstand van ca 20 m.

Alle geattesteerde sporen werden genummerd, beschreven en gefotografeerd. Het grondplan van elke sleuf werd ingetekend op een schaal van 1/100. Gecoupeerde sporen werden gefotografeerd, beschreven en ingetekend op schaal 1/20. Om een duidelijker beeld te verkrijgen van de aard en het verloop van bepaalde sporen werden lokaal kijkvensters aangelegd. Hiertoe werd de sleuf plaatselijk verbreed op idem diepte. De detailtekeningen van deze kijkvensters werden geregistreerd op schaal 1/50. Alle sporen werden m.b.v. een metaaldetector geprospecteerd.

De sleuven werden ingemeten door een topograaf. Hiertoe werden begin- en eindpunt van de sleuf opgenomen, alsook enkele punten op de wanden van elke sleuf.

Bij de uitwerking van het proefsleuvenonderzoek werd een databank opgesteld met een sporenlijst, een vondstenlijst, en een fotolijst (bijlagen). De veldtekeningen werden op kalkpapier overgebracht.

2.3.2 Opvolgingsonderzoek

Bij het sleuvenonderzoek werd in de uiterst noordwestelijke hoek van het terrein (sleuf 25) een spoor aangetroffen dat als een standgreppel met twee paalkuilen kon worden geïnterpreteerd. Uit de vulling van één van de paalkuilen werd een fragment handgevormd aardewerk gerecupereerd. Op basis daarvan werd, na overleg met het Agentschap Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed, besloten dit spoor d.m.v. een groot kijkvenster te volgen en zijn relatie met de weg te bepalen.

2.4. Onderzoeksresultaten

2.4.1 Algemene terreinevaluatie en overzicht aanleg sleuven

Het projectgebied voor fase 1 omvat de op het digitaal kadaster benoemde percelen 1E, 1F, 1W6, 1D3, 1B2, 1X, 1W, 1V6, 1P7, 1R7, 6B, 8B, 190/03A, 190V, 190T, 191L, 193K, 193H, 194A, 201G en de openbare weg naast perceel 191L (Bijlage 1, fig. 1). In totaal werden in de in fase 1 te ontwikkelen zone machinaal 33 sleuven van verschillende lengte aangelegd. Deze werden handmatig uitgezet, en waar nodig onderbroken. Het projectgebied wordt namelijk doorkruist door een aantal grachten, greppels, bomenrijen en weideomheiningen. Geopteerd werd om de sleuven aansluitend bij de dominerende hellingsrichting aan te leggen, en waar mogelijk te laten doorlopen over verschillende percelen. De algemene oriëntatie van de sleuven is zuidoost-noordwest. Conform de bepalingen in het bestek van de opdracht werden de sleuven aangelegd met een tussenafstand van 20 meter.

Percelen 6B en 8B

Deze twee braakliggende percelen waren begroeid met resten van granen en hoge kruiden, en aan vier zijden omgeven door een greppel. Aan de zuidzijde (straat) en de westzijde (Pastoorsvenloop) bevatte deze nog water. Beide terreinen staan op de bodemkaart als Zbm-bodem ingetekend, d.w.z. een droge zandbodem met een dikke antropogene humus A-horizont. Deze door mensen aangevoerde donkere humuslaag was in de profielen van de sleuven goed te herkennen. De dikte van dit pakket varieerde van 0,35 m tot 0,50 m, met de meest uitgesproken ophoging aan de zuidoostzijde van het terrein.

De percelen werden d.m.v. vier sleuven, SL1-4, onderzocht. Alle hierin herkende sporen konden als (recente) ploegsporen, greppels, boomkuilen of veldwegen worden geïdentificeerd (Foto 3).

Foto 3: Greppel of perceelsgrens in sleuf 1 (foto.: ARON bvba).

Percelen 1V6, 1W, 1X, 1P7 en 1R7

Deze zes percelen waren in gebruik als grasland (weide). In tegenstelling tot de twee voorgaande percelen 6B en 8B, aan de overzijde van de Pastoorsvenloop, werden deze terreinen nooit opgehoogd. Bovendien waren de sporen van akkerbouw erg beperkt. De bouwvoor op deze percelen varieerde in dikte van 0,15 m tot 0,35 m, en rustte rechtstreeks op de zandbodem. Lokaal waren resten van de podzolbodem bewaard (Foto 1)

Foto 4: Spoor 2 in sleuf 8: met baksteen en kiezel verharde veldweg (foto: ARON bvba).

Op vraag van een landbouwer die een achterliggende weide in gebruik had werd bij het aanleggen van de sleuven een zone van een vijftal meter breedte tussen de Pastoorsvenloop en de sleuven open gelaten, teneinde de doorgang met de veewagen te garanderen.

Over de drie percelen werden een tiental proefsleuven aangelegd, verschillend in lengte naargelang de oppervlakte van het betreffende perceel (SL5-12; 23-24). Opnieuw konden alle sporen als ploeg- of karrensporen, (perceels)greppels of veldwegen worden geduid. Eén spoor (S2 in SL8) was zelfs gecompacteerd en verhard met baksteen en kiezel (Foto 4).

Percelen 1E en 1F

De percelen 1E en 1F vormden de laagst gelegen delen van het onderzoeksgebied. Beide weides waren begroeid met hoge grassen, riet en moerasvegetatie. D.m.v. drainagegreppels werden de terreinen in natte periodes toegankelijk en bruikbaar gehouden. Ook omheen beide terreinen waren waterhoudende grachten aangelegd. Hierin werd als toegangsweg een onderbreking gelaten in de zuidoostelijke hoek van terrein 1E.

Over de twee percelen werden zeven sleuven van beperkte lengte aangelegd (SL15-22). Over de volledige oppervlakte van beide terreinen kon een tot 0,5 m dikke ophogingslaag worden vastgesteld (Foto 5). Op basis van kunststof en ander afval dat in deze laag vermengd zat moet deze tussen de tweede wereldoorlog en de jaren '70 van vorige eeuw zijn aangevoerd. De ophogingslaag was erg compact aangelegd wat vermoedelijk de vernatting van de niet-opgehoogde delen grenzend aan deze weides in de hand heeft gewerkt. Vooral de zone rond de aansluiting van deze greppels met de Pastoorsvenloop zijn als erg waterrijk te omschrijven en het aanleggen van de sleuven verliep dan ook erg moeizaam. Het uitzonderlijk natte zomerweer was hierbij geen hulp. Onder de ophogingslaag was in het profiel van de sleuven een licht verveende humuslaag te herkennen. Hieronder bevonden zich zand en grindlagen die op verschillende plaatsen erg kleiig waren. De schaarse aangetroffen sporen konden worden teruggebracht tot ploeg- of karrensporen.

Foto 5: Percelen 1E en 1F: tot 0,5 m dikke ophogingslaag boven de oorspronkelijke A-horizont (foto: ARON bvba).

Op het terrein vonden we op twee plaatsen een waterput terug die oorspronkelijk door een betonnen ring aan het weide-oppervlak was gemarkeerd. Beide betonnen putwanden waren echter bij aanvang van het onderzoek verplaatst, en daardoor onzichtbaar in het landschap. De dichtst bij de zuidoostelijke hoek van het terrein gelegen put (zie opmetingsplan ARCADIS Gedas) werd uit veiligheidsoverwegingen door ons machinaal gedempt. De centraal gelegen put, ongeveer op het verloop van de Pastoorsvenloop gelegen, werd bij aanvang van de werken eenmalig vastgesteld, maar later vanwege de grote hoeveelheid water op het terrein en in de sleuven niet meer herkend. We willen dan ook waarschuwen voor de aanwezigheid van deze ongemarkeerde put centraal op terrein 1E.

Percelen 1B2, 193H, 193K, 194A, en 201G

Perceel 1B2 was op het moment van het onderzoek nog in eigendom van de firma VAHEJA. Gezien spoedig een regeling zou worden getroffen met de gemeente Neerpelt omtrent de verkaveling van het perceel in de geplande KMO zone, werd voorgesteld het terrein mee te nemen in het onderzoek. De firma VAHEJA verklaarde zich hiermee akkoord.

Terrein 1B2 was tot in het recente verleden begroeid met dennen, sparren en struiken (zie orthofoto, bijlage 1, fig. 5). Het terrein werd vervolgens ontbost, echter niet geruimd en ontworteld. Omwille daarvan werd het sleuvenonderzoek op dit perceel na de aanleg van twee sleuven gestaakt: de aanwezigheid van onregelmatig verspreide boomstronken, met de wortels nog vervat in de bodem, in combinatie met het natte weer, maakte het voor de machinist quasi onmogelijk om (rechte) sleuven met een vlakke bodem aan te leggen. Na de aanleg van proefsleuven 13, 14 en 15 werd in samenspraak met het Agentschap Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed besloten van verder onderzoek op het terrein 1B2 af te zien.

Hetzelfde gold voor de percelen 193H, 193K, 194A en 201G, gelegen aan de uiterste noordwestzijde van het terrein. Recente orthofoto's tonen op deze plaats eveneens bos. Momenteel is deze lichte verhoging in het landschap begroeid met kruiden waartussen zich de boomwortels van de gezaagde bomen bevinden. Op deze plaats was de bodem tussen de vrij forse dennenbomen (stronken) sterk geaccidenteerd. Met de aanleg van sleuf 32 deden we een poging toch over deze heuvel heen te werken, maar het resultaat was weinig bevredigend. Ook hier was het voor de machinist quasi onmogelijk een voor archeologie leesbare proefsleuf aan te leggen.

Percelen 190T, 190V en 190/03A

Foto 6: Greppel met paal- en karrensporen in sleuf 25 (foto: ARON bvba).

Deze drie percelen, gelegen op de westelijke helft van het onderzoeksterrein, waren tot voor hun onteigening in gebruik geweest als akkerland. De overgebleven maïsstoppels waren inmiddels door het hoge kruid overwoekerd.

De zone werd d.m.v. een tiental sleuven onderzocht (SL25-34). De aangetroffen sporen toonden hetzelfde beeld van een landschap dat slechts door (overwegend noord-zuid georiënteerde) greppels en veldwegen werd doorsneden. Talrijke ploegsporen getuigen van landbouwactiviteit. Aan het oostelijke uiteinde van sleuf 25 werd een bocht van een greppel met begeleidende paalsporen opgetekend. Teneinde het verloop en eventuele bijkomende sporen te volgen werd de sleuf met ca. 3,5 m verbreed. Het vlak dat op die manier werd bekomen getuigt van een greppel met beschoeiing of afsluiting (perceelsgrens) waarlangs een veldweg liep. De karrensporen buigen licht af naar het noorden en kunnen dan ook in verband worden gebracht met de gelijkaardige sporen in sleuf 27, in rechte lijn ten noorden van het kijkvenster (Bijlage 8). Ook hier werd de sleuf gedeeltelijk verbreed. Deze veldweg, die perfect noord-zuidelijk georiënteerd is, kan van sleuf 29 tot en met 33 gevolgd worden. We kunnen hem identificeren met de weg die op de Atlas der Buurtwegen (1841) aangeduid is (Bijlage 1, fig. 7).

Aan het noordwestelijke uiteinde van sleuf 25 werden sporen opgetekend die in eerste instantie naar menselijke bewoning leken te verwijzen. In een standgreppel werden twee paalkuilen aangetroffen (Bijlage 8). Uit de vulling van één van de kuilen werd een erg klein stukje roodbakend handgevormd aardewerk gerecupereerd. Dit dateert vermoedelijk uit de IJzertijd, al is een inheems Romeinse oorsprong ook mogelijk.

In overleg met het Agentschap Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed werd op basis hiervan besloten de zone rondom dit spoor d.m.v. een verdere sondering ('kijkvenster') verder open te leggen. Daartoe werd de bouwvoor over een strook van ca. 15 m breed tussen de uiteinden van de sleuven

25 en 26 afgegraven om het archeologische vlak bloot te leggen waarin het spoor verder kon worden gevolgd (werkput 1, cfr. bijlage 8). Het spoor bleek echter in rechte lijn te blijven doorlopen, voorbij de begrenzing van de werkput, zonder de bocht te maken die de vooropgestelde interpretatie als standgreppel zou bevestigen. Ook aan de andere zijde van sleuf 25, in zuidoostelijke richting, werd het spoor d.m.v. een smallere zoeksleuf gevolgd. Hieruit bleek dat het spoor doorliep tot aan het tracé van de veldweg die nog ten dele bewaard is ten zuiden van de woning aan de westgrens van het onderzoeksterrein, en volgens de Atlas der Buurtwegen doorloopt tot aan de hierboven beschreven noord-zuidelijke veldweg (Bijlage 1, fig. 7). De greppel buigt af om de veldweg in zuidoostelijke richting te volgen. De weg bestond dus reeds op het moment dat de greppel met bijhorende palenrij werd aangelegd. Na dichtgooien van de gracht werd de bovenzijde van de greppelvulling gedeeltelijk verstoord door karrensporen van de weg. In de vulling van de greppel werden baksteenfragmenten aangetroffen; uit de veldweg werd een ijzeren fragment (kettingschakel?) gerecupereerd. De verstoringen die ten westen van de palenrij werden aangetroffen leverden geen vondsten op.

Foto 7: Werkput 1: de perceelsgreppel met palenrij volgt het tracé van de oost-westelijk georiënteerde landweg (foto: ARON bvba).

De aan het oostelijke uiteinde van sleuf 25 aangetroffen kruising betreft dus het kruispunt van wegen en bijbehorende grachten die in de Atlas der Buurtwegen zijn aangeduid. De brede greppel die we aan het oostelijke uiteinde van sleuf 25 opmerkten correspondeert met de Π -vormige gracht die volgens de Atlas het perceel ten zuiden van de oost-westelijke weg afboordde. De smalle greppel met palenrij in werkput 1 kunnen we daarop relateren met de perceelsgrens zoals die is aangeduid in de Atlas (Bijlage 1, fig. 7). De palenrij markeerde de afspanning van het perceel (veekraal?). Het fragmentje handgevormd aardewerk uit de paalkuil moet bij het verwijderen van de palen op toevallige wijze vanuit de bouwvoor in het paalgat zijn geraakt.

Percelen 1W6 en 1D3

Deze beide percelen die in het bestek van fase 1 waren opgenomen zijn na overleg met de gemeente Neerpelt bij fase 2 van de ontwikkeling van de KMO-zone gevoegd. Momenteel zijn deze twee weilanden nog in gebruik als weide.

Foto 8: Sporen van recente landbouwactiviteit ter hoogte van sleuf 34: maïskuilen, gegraven met een getande kraanbak (foto: ARON bvba).

3. Conclusies en aanbevelingen

Hoewel het terrein plaatselijk geen archeologisch prospectie met bodemingreep toeliet, kon het grootste deel van voor fase 1 omschreven onderzoeksgebied op sporen van menselijke activiteit worden onderzocht. De drieëndertig proefsleuven geven wellicht een representatief beeld van het bewaarde bodemarchief.

Voor iedere sleuf werden de aangetroffen grondsporen beschreven en gefotografeerd. We zijn in dit rapport niet overgegaan tot een omstandige bespreking van deze sporen. Alle aangetroffen sporen kunnen worden geïnterpreteerd als ploeg- of karrensporen, afwaterings- of perceelsgreppels, afspanningskuilen of veldwegen. Verschillende daarvan konden worden gerelateerd aan de landindeling zoals weergegeven in de Atlas van de Buurtwegen (1841). Het schaarse vondstenmateriaal uit deze sporen verwijst ook naar het recente verleden. Geen van de sporen duidt op menselijke bewoning binnen de grenzen van het onderzoeksterrein. Grote delen van het terrein in het nabije verleden opgehoogd met van elders aangevoerde grond. De schaarse (post)midleeeuwse archaeologica die uit de bouwvoor gerecupereerd werden hebben dan ook geen enkele indicatieve waarde ten aanzien van het archeologisch potentieel binnen het onderzoeksterrein.

Een opmerking betreft de toestand van het terrein bij aanvang van het onderzoek. Zoals aangehaald werd het uitvoeren van het sleuvenonderzoek op de recent ontboste percelen gestaakt omwille van de erg moeilijke werkomstandigheden. De aanwezigheid van onregelmatig verspreide boomstronken, met de wortels nog vervat in de bodem, maakte het voor de machinist quasi onmogelijk om (rechte) sleuven aan te leggen. Niettemin deden wij met sleuven 14, 15 en 32 een poging om onder het voormalige bos te kijken. Dat leverde enkele algemene en voor toekomstige onderzoeksmethodiek interessante vaststellingen op:

- Een aanzienlijk deel van het terrein was niet 'archeologieklaar'. De aanwezigheid van de boomwortels en de grote hoeveelheden kreupelhout op het terrein zorgden er voor dat het werktempo op de betreffende percelen tot een derde van de gewoonlijke snelheid werd terug gebracht. Het traject waarop de machine zich diende te verplaatsen moest namelijk eerst 'takenvrij' gemaakt worden, hetgeen een arbeidsintensieve klus bleek. Bovendien had de graafmachine (13T) af en toe behoorlijk moeite met het weghalen van zwaardere wortelkluiten, en liepen de metalen rupsen schade op bij het manoeuvreren over de boomstronken. Voor het weghalen van boomwortels bestaan echter wel aangepaste bosbouwmachines.
- Hoewel de achtergelaten boomstronken elke verdere prospectie verhinderden, bieden ze anderzijds een reële kans op een goed bewaard bodemarchief. Uit de enkele sleuven die binnen de beboste stroken van het vooropgestelde onderzoeksterrein werden aangelegd bleek namelijk dat de dennen, sparren, kleine eiken, en berken de onderliggende zandbodem nauwelijks hadden verstoord. In tegenstelling tot wat verwacht werd, hadden de wortelkluiten zich horizontaal en zo goed als volledig in de vrij dunne toplaag (20-30 cm) uitgestrekt. Mits het gebruik van aangepaste machines en onder archeologische begeleiding kan daarom in de toekomst alsnog een weinig aangetast en goed leesbaar bodemarchief worden blootgelegd. Bovendien is deze vaststelling interessant in het licht van mogelijke toekomstige beschermingen of *in situ*-conservatie van archeologische sites op zandgronden.

Foto 9: De wortels van de gerooide bomen strekten zich hoofdzakelijk in de bouwvoor uit (foto: ARON bvba).

Bibliografie

Molemans, J. (1976) *Historisch-naamkundige studie van Sint-Huibrechts-Lille*, Sint-Huibrechts-Lille.

Kaarten

Digitaal kadasterplan 1:1000. Neerpelt 3de afdeling, Sectie B (bron: Gemeente Neerpelt)

Topografische kaart, schaal 1:10.000 (bron: GIS Vlaanderen)

Bodemkaart, schaal 1:5000 (bron: GIS Vlaanderen)

Atlas van de Buurtwegen (1841) (bron: GIS Limburg)

Orthofoto, schaal 1:5000 (bron: GIS Vlaanderen)

Internet

<http://www.limburg.be>

<http://web.gisvlaanderen.be/gis/diensten/geo-vlaanderen/>

Bijlage 1: Figuren

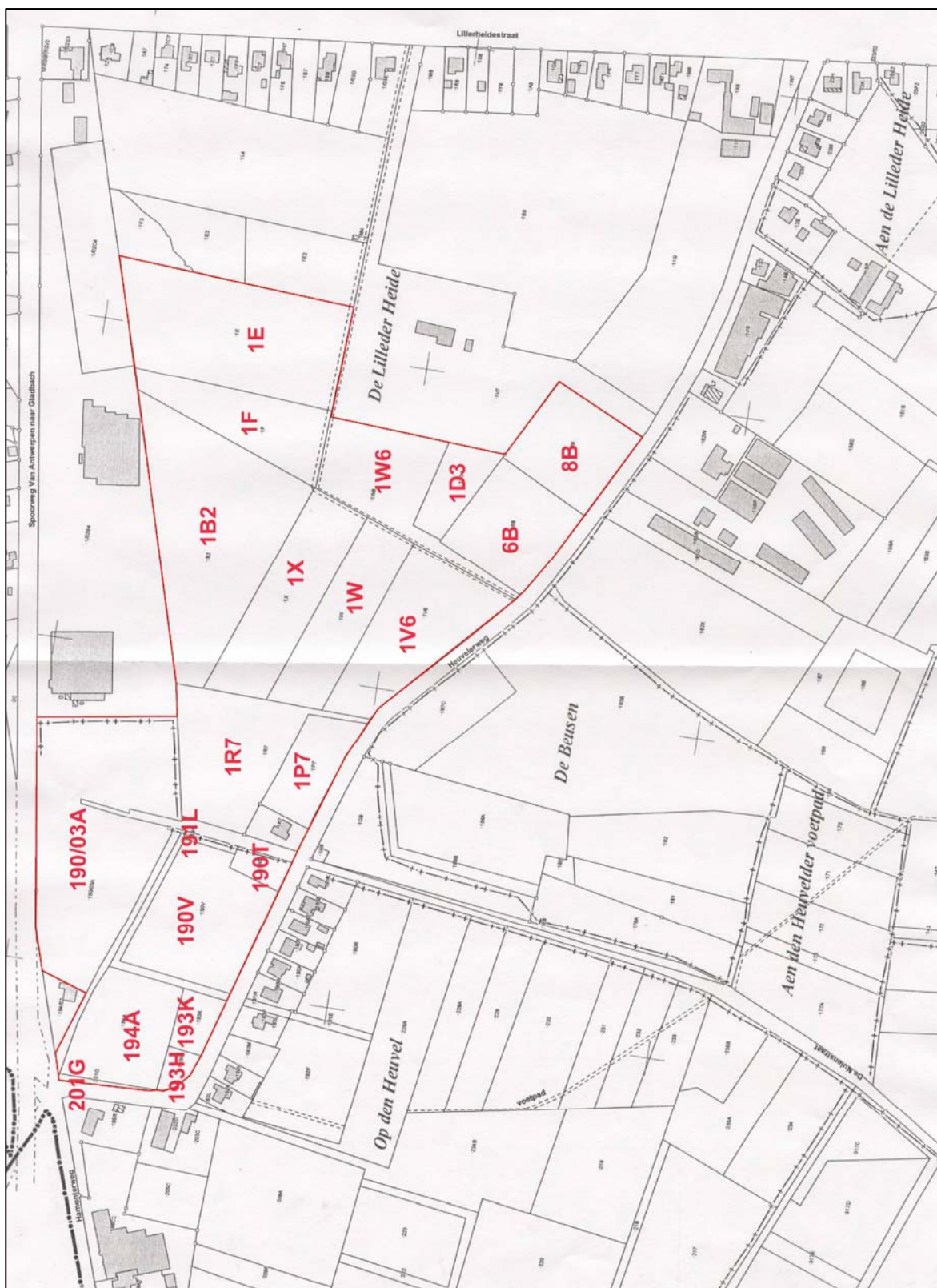

Fig.1: Uitsnede uit het digitaal kadaster Neerpelt (Sint-Huibrechts-Lille) met aanduiding van de perceelnummers en van het in fase 1 te onderzoeken terrein (bron: Gemeente Neerpelt).

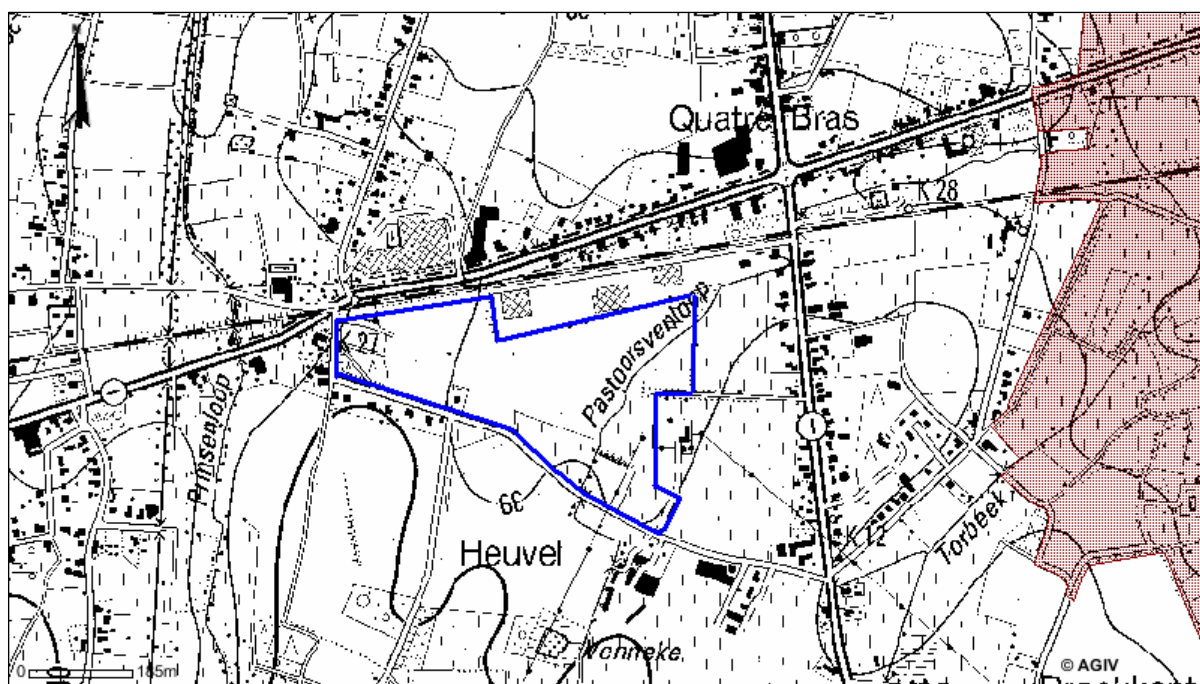

Fig. 2: Topografische kaart van het onderzoeksgebied fase 1 (bron: AGIV).

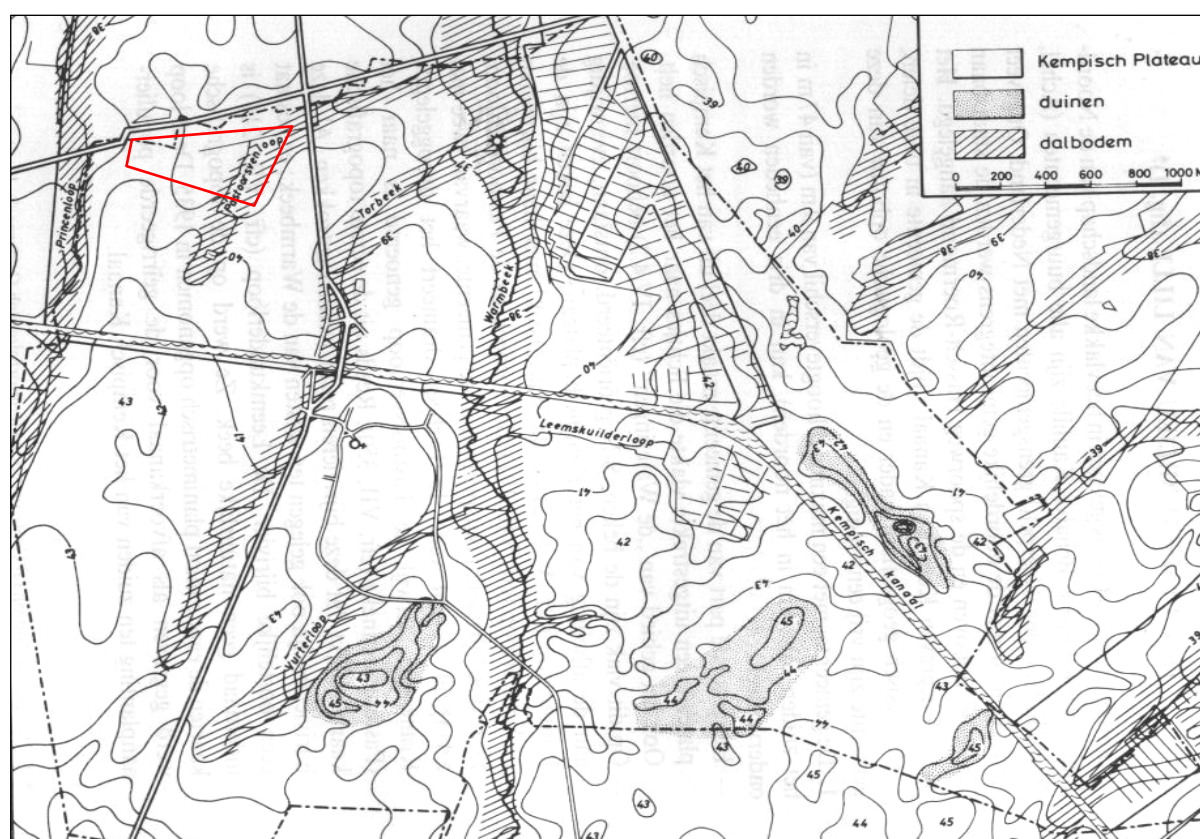

Fig. 3: Ruimer beeld op de geomorfologie van de regio (Sint-Huibrechts-Lille) (bron: Molemans 1976, p. 8).

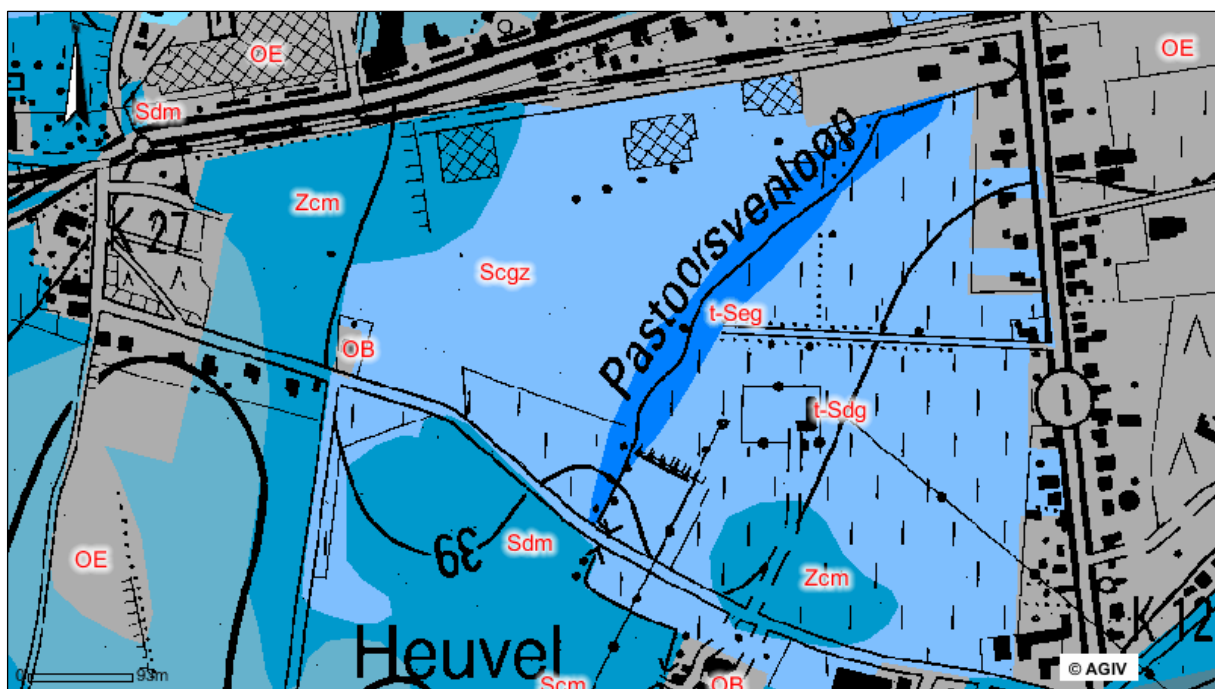

Fig. 4. Topografische kaart van het onderzoeksgebied, met de aanduiding van de verschillende bodems, schaal 1:5000¹ (bron: AGIV).

Fig. 5. Orthofoto van het onderzoeksgebied, schaal 1:5000 (bron: AGIV).

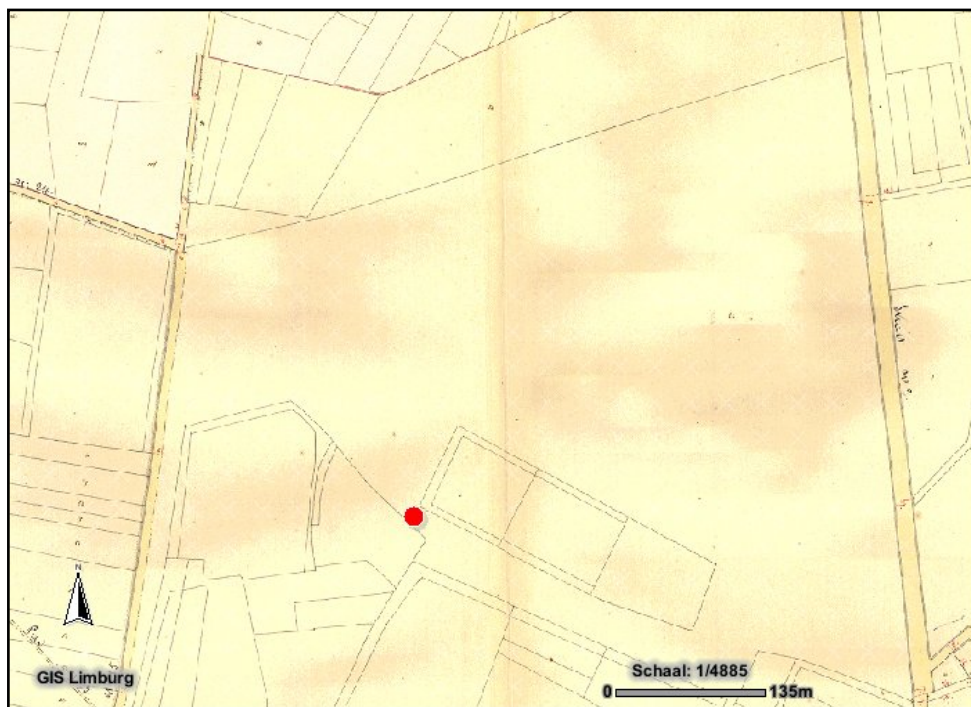

Fig. 6: Atlas van de Buurtwegen (1841), met de aanduiding van de Heuvelerweg (bron: GIS Limburg).

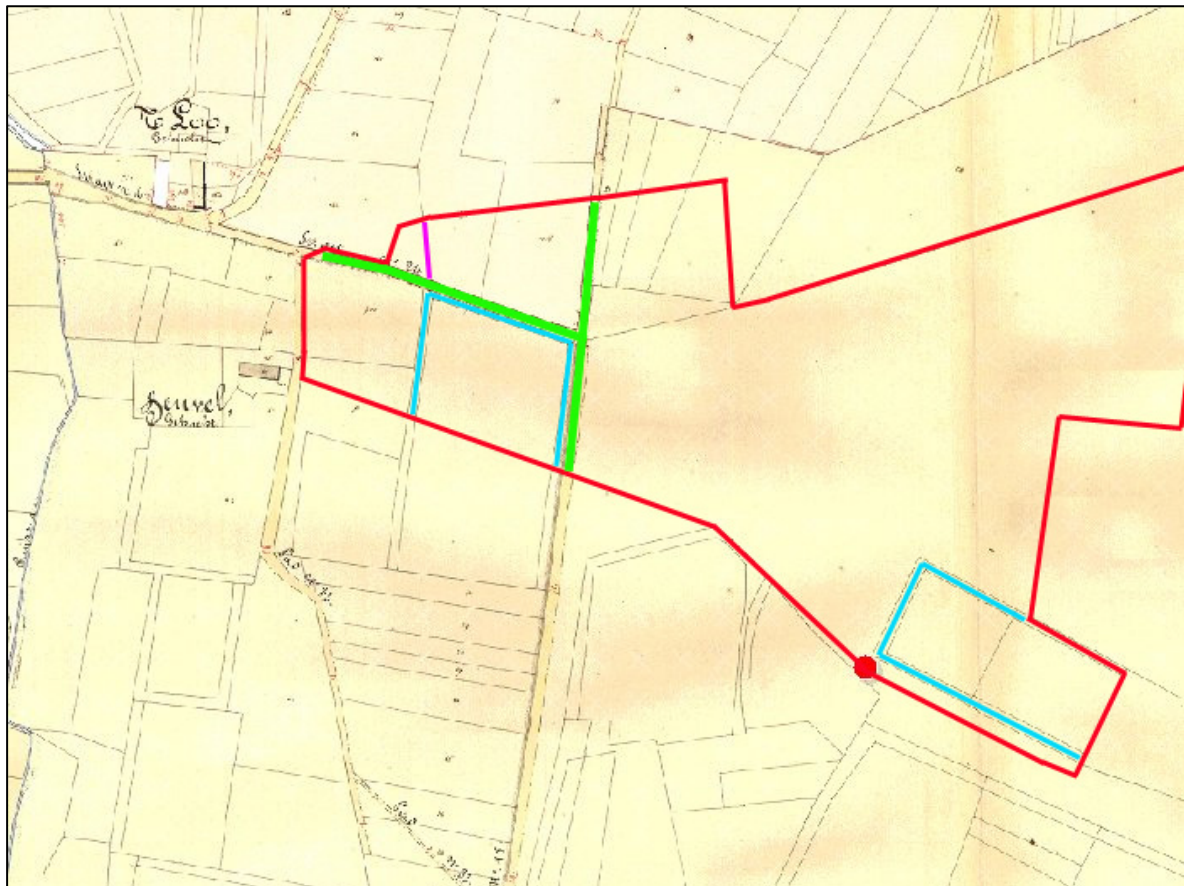

Fig 7: Detail uit de Atlas van de Buurtwegen (1841), met aanduiding van het onderzoeksterrein (rood), grachten (blauw), veldwegen (groen) en de in werkput 1 teruggevonden perceelsgrens (paars) (naar: GIS Limburg).

Bijlage 2: Lijst met afkortingen

Veldbeschrijving

Baksteen	Ba
Beige	BEI
Blauw	BL
Bruin	BR
Donker (kleur)	DO
Fragmenten	Fr
Geel	GE
Gevlekt	VL
Grijs	GR
Grind	Gr
Groen	GRO
Houtskool	Hk
Kei	Kei
Kiezel	Kie
Klei	KI
Kleilenzen	KIL
Leem	Le
Licht (kleur)	LI
Matig (hoeveelheid)	m
Mergel	Me
Moederbodem	MOE
Oranje	OR
Paars	PA
Recente verstoring	RV
Roest(kleurig)	ROE
Spoor	S
Spikkels	Sp
Veel (hoeveelheid)	v
Weinig (hoeveelheid)	w
Wit	WI
Yzer	Iz
Zand	Za
Zeer veel (hoeveelheid)	zv
Zeer weinig (hoeveelheid)	zw
Zwart	ZW

Periodes

Romeins	ROM
- Vroeg Romeins	ROMV
- Midden Romeins	ROMM
- Laat Romeins	ROML
Middeleeuwen	MID
- Vroege Middeleeuwen	MIDV
- Hoge Middeleeuwen	MIDH
- Late Middeleeuwen	MIDL
- Post Middeleeuwen	MIDP
Nieuwe Tijd	NT

Aardewerk

Handgevormd	HGV
Grijsbakkend	GRIJS
Roodbakkend	ROOD
Ruwwandig (ROM)	RW
Steengoed	STEENG
Witbakkend	WIT
Glazuur	GL

Vondsten

Aardewerk	AW
Baksteen	BA
Dakpan	DP
Mergel	ME
Terracotta	TC
Indetermineerbaar	INDET
Leem	LE

Fragmenten

Rand	R
Wand	W
Oor	O
Bodem	B

Bijlage 3: Sporenlijst

Sleufnr	Spoornr	Gecoupeerd	Soort	Beschrijving	Vorm	Kleur	Samenstelling	Relaties	Opmerking
wp1	1	Ja	Gracht	Gracht die de O-W lopende veldweg over zijn hele lengte begeleidt.	Langwerpig	LI BR VL	Za + Org	Loopt langs S2.	Ook aangesneden in het kijkvenster aan de oostkant van SL25.
wp1	2	Ja	Wegdek	Veldweg die O-W over het terrein loopt, in het verlengde van de asfaltweg achter de woning op de hoek van de Heuvelerweg, het spoor en de steenweg.	Langwerpig	GR + DO GR	Za + kei + Ba (schaars)	Wordt begeleid door gracht S1 aan de zuidkant en door een greppel en palenrij (S4-5) aan de noordzijde.	Ook aangesneden in het kijkvenster aan de oostkant van SL25.
wp1	3	Ja	Laag	Vermengde (vertrapte?) zone met materiaal uit de veldweg en uit de greppel (S4). Bedekt de greppel.	Langwerpig	DO BR + GR	Za + kei + Org	Loopt langs S2.	Ook aangesneden in het kijkvenster aan de oostkant van SL25.
wp1	4	Ja	Greppel	Greppel die de O-W lopende veldweg over zijn hele lengte begeleidt langs zijn noordzijde. Parallel met de greppel loopt een palenrij.	Langwerpig	DO BR	Za	Dwars op de veldweg, tot hij zich er langs legt.	Ook aangesneden in het kijkvenster aan de oostkant van SL25.
wp1	5	Nee	Palenrij	Palen die soms als afzonderlijke rechthoeken te herkennen zijn, en soms in een standgreppel lijken te staan.	Langwerpig	DO BR	Za	Dwars op de veldweg, tot hij zich er langs legt.	Ook aangesneden in het kijkvenster aan de oostkant van SL25.

Bijlage 4: Profielbeschrijvingen

Putnr	Spoornr	Laag	Vlaknr	Soort	Kleur	Samenstelling	Beschrijving
1	1		1	greppel	DO BR + ZW VL	Za + Org	Gracht/greppel net ten zuiden van veldweg.
1	2	1	1	veldweg	GR + DO GR	Za + kei + Ba (schaars)	
1	2	2	1	veldweg	BR + GR + ROE	Za + kei	Karrensporen zichtbaar in profiel. Roestbandjes.
1	3		1	greppel	GR + BR + ROE VL	Za + kei + Org	Vermenging greppel S3 met standgreppel S5 tegen de weg aan.
1	4		1	greppel	DO BR	Za + Org + Ba	
1	5		1	standgreppel	GR + BR + ROE VL	Za + kei + Org	Vermenging greppel S3 met standgreppel S5 tegen de weg aan.
1	6	1	2	laag	ZW + DO BR	Za	Paalkuil of dichtgespoelde (dieren)kuil onder veldweg S2 (-50 cm). Net onder de veldweg een onregelmatige vlek in het vlak; dieper cirkelvormig (diameter 60 cm).
1	6	2	2	laag	Zw + BR	Za	Paalkuil of dichtgespoelde (dieren)kuil onder veldweg S2 (-50 cm). Net onder de veldweg een onregelmatige vlek in het vlak; dieper cirkelvormig (diameter 60 cm).
1	6	3	2	laag	Zw + BR	Za	Paalkuil of dichtgespoelde (dieren)kuil onder veldweg S2 (-50 cm). Net onder de veldweg een onregelmatige vlek in het vlak; dieper cirkelvormig (diameter 60 cm).

Bijlage 5: Vondstenlijst

Vondstnr	Sleufnr	Spoornr	Materiaalcategorie	Soort	Aantal	Fragm	Vorm	Begin	Einde	Opmerkingen
1	25	21	AW	HGV	2	w	/	/	/	Handgevormd?
2	27		MET	IJZ	2	/	/	/	/	Gevonden in het westelijk karrenspoor van de N-Z veldweg
3	27		ORG	HOUT	2	/	/	/	/	Gevonden in het westelijk karrenspoor van de N-Z veldweg
4	27		MET	IJZ	1	/	/	/	/	Gevonden in het westelijk karrenspoor van de N-Z veldweg
5	31	6	AW	HGV	1	w	/	Ijzertijd?	Romeins?	
6	WP1	2	MET	IJZ	1	/	Schakel ketting?	/	/	
7	WP1	4	TC	BAK	3	/	/	/	/	
999	999	999	ST	ARKOSE?	1	/	Fragmentje maalsteen?	/	/	Losse vondst uit bouwvoor
999	999	999	ST	SILEX	1	/	Mogelijk afslag?	/	/	Losse vondst uit bouwvoor

Bijlage 6: Fotolijst

Fotonr	Soort opname	Sleufnr	Spoornr	Beschrijving	Genomen uit	Opmerkingen
3760	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 201G en 194A.	ZO	
3761	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Perceel 194A.	W	
3762	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 193H en 193K.	NW	
3763	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Perceel 190/03A.	N	
3764	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Perceel 190/03A.	NO	
3765	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Perceel 190/03A.	N	
3766	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Perceel 190/03A.	NW	
3767	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Perceel 190V.	Z	
3768	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Perceel 190T.	ZW	
3769	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 1P7 en 1R7.	ZO	
3770	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 1P7 en 1R7.	ZW	
3771	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 1V6, 1W, 1X en 1B2.	Z	
3772	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 1V6, 1W, 1X en 1B2.	ZO	
3773	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Water op het terrein ter hoogte van de beek; perceel 1V6.	ZW	
3774	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 8B en 1V7 (Interelectra).	Z	
3776	Overzicht	/	/	Toestand van het terrein voor het onderzoek. Percelen 6B, 8B, 1D3 en 1W6.	ZO	
3777	Overzicht	01	/	Aanleg van proefsleuf 1.	ZO	
3778	Overzicht	01	/	Aanleg van proefsleuf 1.	ZO	
3779	Detail	01	02	/	NNO	
3780	Detail	01	01	Greppel of perceelgrens.	OZO	
3781	Detail	01	03	Greppel of perceelgrens.	OZO	
3782	Detail	01	05	Greppel of perceelgrens.	OZO	
3783	Overzicht	01	05, 06, 07, 09 en 10	Greppels of perceelgrenzen.	OZO	
3784	Detail	01	09	Huidige perceelgrens/greppel.	ZZW	
3785	Detail	01	10 en 11	/	ZO	
3786	Detail	01	10 en 11	/	ZO	
3787	Detail	01	/	Boomkuil.	Z	
3788	Overzicht	01	/	Boomkuil.	ZO	

3789	Detail	01	12	Vochtige depressie aan het oppervlak. Een greppel of plas.	NNO	
3790	Detail	01	13	Vlek op de rand van de depressie.	NNO	
3791	Detail	01	14	Vochtige depressie.	NNO	
3793	Overzicht	02	/	Aanleg van proefsleuf 2.	ZO	
3794	Overzicht	02	/	Aanleg van proefsleuf 2.	ZO	
3795	Overzicht	02	01	Overzicht poefsleuf 2.	ZO	
3796	Detail	02	02	Recent paalgat, zichtbaar in de profielwand, met de houten paal nog in situ.	ZW	
3797	Detail	02	03	Huidige perceelgrens/greppel.	OZO	
3798	Detail	02	04	Greppel.	ZO	
3799	Detail	02	05	Recent vierkant spoor.	O	
3800	Detail	03	01	Greppel of perceelgrens.	OZO	
3801	Detail	03	02 en 03	Greppel of perceelgrens.	OZO	
3802	Detail	03	04	Greppel of perceelgrens.	OZO	
3803	Profiel	03	/	Bodemprofiel met vervening onderaan.	/	
3804	Profiel	03	/	Bodemprofiel met 2 ophogingspakketten in de bouwvoor. Afzonderlijke plagen zijn niet te onderscheiden.	/	
3805	Overzicht	04	01	Aanleg van proefsleuf 4.	ZO	
3806	Overzicht	04	01	Aanleg van proefsleuf 4.	ZO	
3807	Detail	04	01	/	ZW	
3808	Detail	04	02	Bocht naar de greppel die haaks loopt op de greppels uit de vorige sleuven.	NNO	
3809	Overzicht	04	02	Verloop van het onderzoek in proefsleuf 4 met Kristien.	ZO	
3810	Detail	04	02	/	ZO	
3811	Detail	04	03	/	ZO	
3812	Overzicht	06	/	Overzicht proefsleuf 6.	/	
3813	Overzicht	05	/	Overzicht proefsleuf 5.	ZO	
3814	Detail	05	01	Ploegspoor of karrenspoor.	NO	
3815	Detail	05	02	Ploegspoor of karrenspoor.	NO	
3816	Detail	05	03	Ploegspoor of karrenspoor.	NO	
3817	Detail	05	04	Ploegspoor of karrenspoor.	NO	
3818	Detail	05	05	Ploegspoor of karrenspoor.	NO	
3819	Detail	05	06 en 07	Ploegsporen of karrensporen.	NNW	
3820	Detail	05	06 en 07	Ploegsporen of karrensporen.	NO	

3821	Overzicht	07	/	Overzicht proefsleuf 7.	ZO	
3827	Overzicht	09	/	Aanleg van proefsleuf 9.	ZO	
3829	Detail	08	01	Onderkant huidige perceelgrens/greppel.	ZO	
3830	Detail	08	01	Onderkant huidige perceelgrens/greppel.	Z	
3831	Overzicht	08	02	Weg of pad, compact en verhard met baksteen en kiezel.	ZO	
3832	Detail	08	02	Weg of pad, compact en verhard met baksteen en kiezel.	NO	
3833	Detail	08	/	Kleiïge zandbodem met krimpscheuren/vorstbarsten.	NNO	
3834	Detail	09	01	Weg of pad, compact en verhard met baksteen en kiezel.	NO	
3835	Detail	09	/	Zone met resten van een podzol.	OZO	
3836	Detail	09	/	Zone met resten van een podzol.	OZO	
3837	Overzicht	09	/	Overzicht proefsleuf 9 vanop de kraanbak + Mark.	O	
3838	Overzicht	09	/	Overzicht proefsleuf 9 vanop de kraanbak.	WNW	
3839	Detail	10	01	Perceelgrens.	OZO	
3840	Overzicht	10	/	Overzicht proefsleuf 10.	OZO	
3841	Overzicht	10	/	Zone met resten van een podzol.	ZO	
3842	Overzicht	10	/	Overzicht proefsleuf 10.	OZO	
3843	Detail	11	01	Uiteinde perceelgrens/greppel.	N	
3844	Overzicht	11	/	Aanleg van proefsleuf 11.	ZO	
3845	Overzicht	11	/	Aanleg van proefsleuf 11.	ZO	
3846	Overzicht	12	/	Overzicht proefsleuf 12.	OZO	
3848	Overzicht	/	/	Toestand van het (net ontboste) terrein voor het onderzoek.	ZO	
3849	Overzicht	/	/	Toestand van het (net ontboste) terrein voor het onderzoek. Perceel 1B2.	/	
3850	Overzicht	/	/	Toestand van het (net ontboste) terrein voor het onderzoek. Percelen 1B2 en 1F.	/	
3851	Overzicht	/	/	Toestand van het (net ontboste) terrein voor het onderzoek. Perceel 1F.	/	
3852	Overzicht	/	/	Toestand van het (net ontboste) terrein voor het onderzoek. De jalons markeren de ligging van proefsleuf 13.	ZO	
3853	Overzicht	13	/	Aanleg van proefsleuf 13.	ZO	
3855	Profiel	13	/	Profiel van het terrein met gerooid dennenbos en een beperkte ploegvoor (Perceel 1B2).	/	
3856	Profiel	13	/	Profiel van het terrein met gerooid dennenbos en een beperkte ploegvoor (Perceel 1B2).	/	
3857	Detail	13	01	Perceelgrens in het verlengde van de veldweg of veldweg zelf?	NNO	
3858	Overzicht	13	/	Aanleg van proefsleuf 13.	ZO	
3859	Detail	13	02	Onderkant greppel?	NNO	
3864	Overzicht	14	/	Toestand van de proefsleuf na een weekend van regenval.	ZO	

3865	Overzicht	15	/	Aanleg van proefsleuf 15.	OZO	
3866	Overzicht	15	/	Aanleg van proefsleuf 15.	OZO	
3867	Overzicht	15	/	Aanleg van proefsleuf 15.	OZO	
3869	Overzicht	15	/	Vervolgzone van proefsleuf 15, waar niet meer verder kon gewerkt worden omwille van te grote boomstronken.	OZO	
3870	Overzicht	15	/	Vervolgzone van proefsleuf 15, waar niet meer verder kon gewerkt worden omwille van te grote boomstronken.	ZO	
3871	Overzicht	16	/	Overzicht proefsleuf 16.	OZO	
3872	Overzicht	16	/	Overzicht proefsleuf 16.	OZO	
3873	Profiel	16	/	Bodemprofiel met zichtbare ophoging van het terrein.	/	
3874	Overzicht	17	/	Overzicht proefsleuf 17.	ZO	
3875	Profiel	19	/	Bodemprofiel met zichtbare ophoging van het terrein.	/	
3876	Overzicht	19	/	Aanleg van proefsleuf 19.	NO	
3877	Overzicht	18	/	Overzicht proefsleuf 18.	ZO	
3878	Overzicht	20	/	Aanleg van proefsleuf 20.	OZO	
3879	Overzicht	21	/	Aanleg van proefsleuf 21.	OZO	
3880	Overzicht	/	/	Terreintoestand - moeras.	/	
3881	Overzicht	/	/	Terreintoestand - moeras.	/	
3882	Overzicht	/	/	Terreintoestand - moeras.	/	
3883	Overzicht	/	/	Terreintoestand - moeras.	/	
3885	Overzicht	23	/	Overzicht proefsleuf 23.	OZO	
3886	Overzicht	25	/	Overzicht proefsleuf 25.	ZO	
3887	Detail	25	01-16	Greppels en paalgaten.	ZO	
3888	Overzicht	25	01 en 17	Veldweg geflankeerd door greppels.	O	
3889	Overzicht	25	01 en 17	Veldweg geflankeerd door greppels.	O	
3890	Overzicht	25	01 en 17	Veldweg geflankeerd door greppels.	OZO	
3891	Overzicht	25	01-16	Greppel en paalgaten.	W	
3892	Overzicht	25	01-16	Greppel en paalgaten.	W	
3893	Detail	25	03	Paalgat of stek aan de rand van de greppel (spoor 01).	Z	
3894	Detail	25	03	Paalgat of stek aan de rand van de greppel (spoor 01).	Z	
3896	Overzicht	/	/	Terreintoestand - moeras, percelen 1F en 1E.	/	
3897	Overzicht	/	/	Terreintoestand - moeras, percelen 1F en 1E.	/	
3898	Overzicht	/	/	Terreintoestand - moeras, percelen 1F en 1E.	/	

3899	Overzicht	28	/	Aanleg proefsleuf 28.	OZO	
3901	Detail	28	01	Greppel met humusbanden aan de rand.	W	
3902	Detail	28	02	Greppel met humusbanden.	ZW	
3903	Detail	28	03	Greppel.	ZZW	
3904	Detail	28	04	Greppel.	ZW	
3905	Profiel	28	09	Grote recente verstoring met wortels van eikenbomen erin.	NW	
3906	Profiel	28	09	Grote recente verstoring met wortels van eikenbomen erin.	NNO	
3907	Profiel	28	09	Grote recente verstoring met wortels van eikenbomen erin.	OZO	
3908	Profiel	28	06	Greppel ten oosten van de veldweg.	NNO	
3909	Profiel	28	06 en 07	Veldweg tussen 2 greppels.	NNO	
3910	Detail	28	05	Greppel.	NO	
3911	Detail	28	07 en 08	2 greppels ten westen van de veldweg.	NO	
3912	Detail	28	09	Bovenzijde van de grote recente verstoring.	ZW	
3913	Detail	28	10	Recent rechthoekig spoor in grote recente verstoring.	Z	
3914	Detail	29	03 en 04	Kijkvenster aan de veldweg en grote kuil.	NO	
3915	Overzicht	29	03 en 04	Kijkvenster aan de veldweg en grote kuil.	NNO	
3916	Detail	29	03 en 04	Kijkvenster aan de veldweg en grote kuil.	NNO	
3917	Profiel	29	03 en 04	Gecoupeerde veldweg met karrensporen.	NO	
3918	Profiel	29	03 en 04	Gecoupeerde veldweg met karrensporen.	NO	
3919	Profiel	29	03 en 04	Gecoupeerde veldweg met karrenspoor en kuil.	NO	
3920	Profiel	29	03 en 04	Gecoupeerde veldweg met karrensporen.	NO	
3921	Profiel	29	03	Gecoupeerde karrensporen.	NO	
3922	Profiel	29	03	Gecoupeerde karrensporen.	NO	
3923	Detail	29	04	Grote recente kuil.	OZO	
3924	Overzicht	29	04	Grote recente kuil.	NW	
3925	Detail	29	02	Greppel.	ZW	
3926	Detail	29	01	Greppel.	ZZW	
3927	Overzicht	29	/	Overzicht proefsleuf 29.	ZO	
3928	Overzicht	30	01	Overzicht proefsleuf 30.	ZO	

3929	Overzicht	27	05 en 06	Kijkvenster aan de veldweg, greppel en perceelgrens.	ZO	
3930	Overzicht	27	05 en 06	Kijkvenster aan de veldweg, greppel en perceelgrens.	Z	
3931	Overzicht	27	05 en 06	Kijkvenster aan de veldweg, greppel en perceelgrens.	ZW	
3932	Overzicht	27	05 en 06	Kijkvenster aan de veldweg, greppel en perceelgrens.	Z	
3933	Detail	27	?	Greppel.	ZW	
3934	Detail	27	?	Greppel.	ZW	
3935	Detail	27	?	Vierkant paalgat.	Z	
3936	Detail	27	?	Greppel.	O	
3938	Overzicht	34		Overzicht proefsleuf 34.	ZO	
3939	Profiel	34	/	Bodemprofiel met een erg dik pakket aangevoerde grond, daaronder de ploegvoor en daaronder een humusband.	N	
3940	Profiel	34		Bodemprofiel met een erg dik pakket aangevoerde grond, daaronder de ploegvoor en daaronder een humusband.	N	
3941	Overzicht	25	/	Overzicht proefsleuf 25 na hevige regenval.	ZO	
3942	Overzicht	25	/	Kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen, met greppels en paalgaten.	ZO	
3943	Detail	25	03	Paalgat of stek aan de rand van de greppel (spoor 01).	Z	
3956	Detail	25	17 en 18	Greppel en haag.	ZO	
3957	Detail	25	19	Haag.	OZO	
3958	Detail	25	22	Haag.	N	
3959	Detail	25	20 en 21	Rechthoekige kuil met ernaast een greppel met 2 paalgaten erin.	ZO	
3960	Detail	25	20 en 21	Rechthoekige kuil met ernaast een greppel met 2 paalgaten erin.	NNO	
3961	Detail	25	20 en 21	Rechthoekige kuil met ernaast een greppel met 2 paalgaten erin.	N	
3962	Detail	25	21	Paalgat.	W	
3963	Detail	25	21	Paalgat.	W	
3964	Overzicht	31	/	Overzicht proefsleuf 31 na zware regenval.	ZO	
3965	Detail	31	04	Boomkuil?	Z	
3966	Detail	31	05	Greppel.	NNO	
3967	Detail	31	07 en 08	Greppels.	NNO	
3968	Overzicht	31	09, 10, 11, 12	Overzicht proefsleuf 31 met maïskuilen.	ZO	

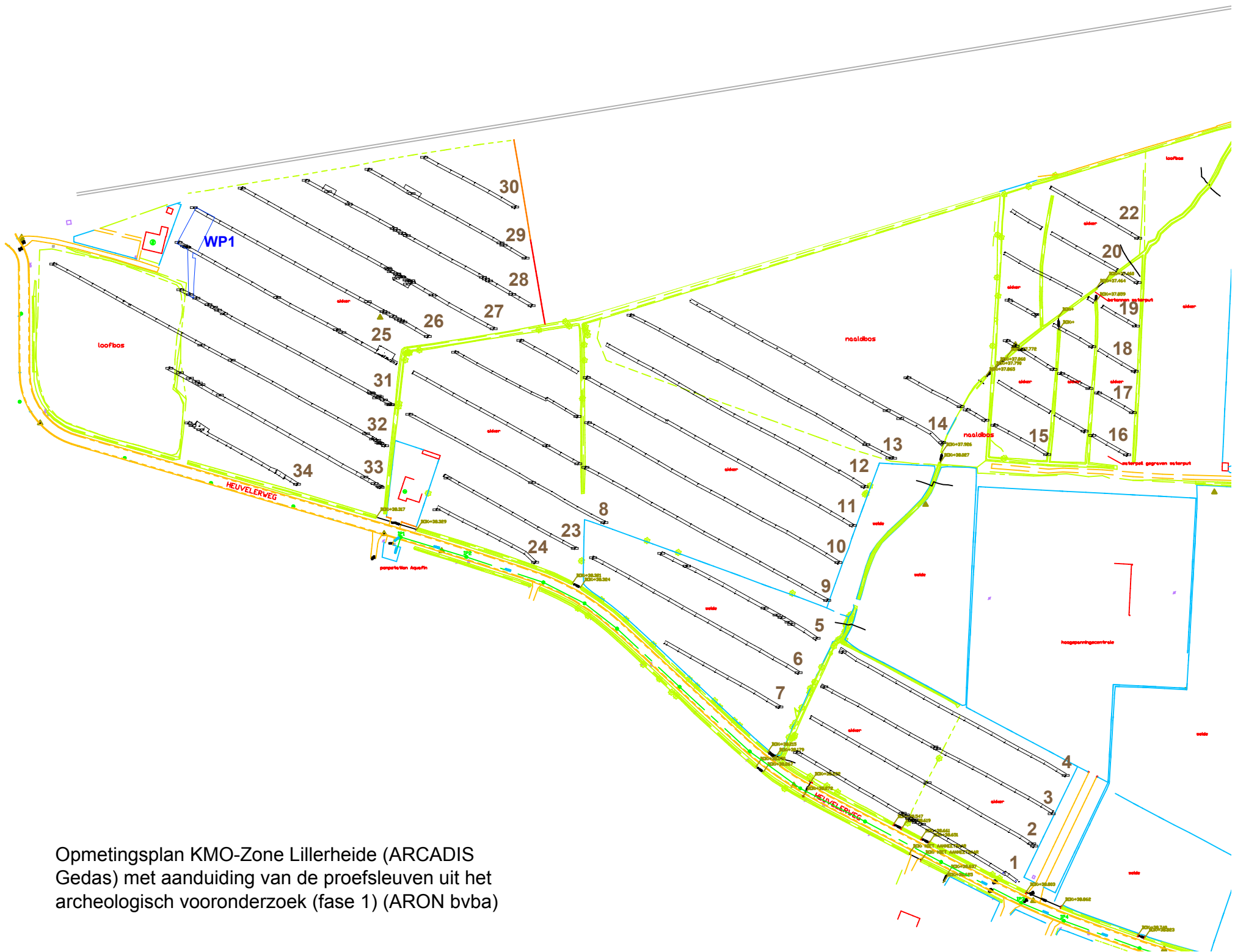
			en 13			
3969	Overzicht	32	/	Overzicht proefsleuf 32.	ZO	
3970	Detail	32	04	Greppel.	NNO	
3971	Detail	32	05	Greppel.	N	
3972	Overzicht	32	06 en 07	Overzicht proefsleuf 32 met greppels en maïskuilen.	ZO	
3973	Overzicht	33	/	Overzicht proefsleuf 33.	ZO	
3974	Detail	33	01	Greppel.	N	
3975	Overzicht	33	/	Overzicht proefsleuf 33 met greppels en maïskuilen.	ZO	
3976	Detail	33	/	Greppels en maïskuil, waarbij de tanden van de kraanbak gebruikt bij de aanleg nog goed zichtbaar zijn..	ZO	
3977	Detail	33	/	Greppel langs maïskuil.	NO	
3978	Detail	33	/	Greppel langs maïskuil.	N	
3979	Detail	33	/	Greppel langs maïskuil.	N	
3980	Detail	33	/	Greppel langs maïskuil.	N	
3981	Detail	34	/	Greppel langs maïskuil.	ZO	
3982	Profiel	34	/	Greppel langs maïskuil.	NO	
3983	Overzicht	34	/	Greppel langs maïskuil.	NO	
3984	Detail	33	/	Greppel.	?	
3985	Overzicht	34	/	Overzicht proefsleuf 34.	ZO	
3986	Profiel	25	21	Paalgat in standgreppel.	NW	
3987	Profiel	25	21	Paalgat in standgreppel.	NW	
3792	Detail	01	15	Restant van bouwvoor.	NO	
3868	Overzicht	15	/	Overzicht proefsleuf 15.	OZO	
3945	Overzicht	25	01-16	Kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen, met greppels en paalgaten.	ZO	
3946	Detail	25	01	Kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen, met greppels en paalgaten.	NO	
3947	Detail	25	01	Kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen, met greppels en paalgaten.	NO	
3948	Detail	25	01	Kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen, met greppels en paalgaten.	NO	
3949	Detail	25	01	Kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen, met greppels en paalgaten.	NO	
3950	Detail	25	01, 04-16	Paalgaten in het kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen.	O	
3951	Profiel	25	/	Gecoupeerde karrensporen in het kijkvenster.	ZO	
3952	Profiel	25	/	Gecoupeerde karrensporen in het kijkvenster.	O	

3953	Profiel	25	/	Gecoupeerde karrensporen in het kijkvenster.	ZO	
3954	Profiel	25	/	Gecoupeerde karrensporen in het kijkvenster.	ZO	
3955	Profiel	25	/	Gecoupeerde karrensporen in het kijkvenster.	ZO	
3944	Detail	25	01-16	Kijkvenster aan het kruispunt van de noord-zuid en oost-west lopende wegen, met greppels en paalgaten.	ZO	
0770	Profiel	31	4	Greppel in profiel	N	
0771	Profiel	31	5	'Greppel' S5 (donkere laag) in profiel: blijkt veel breder te zijn.	N	
0772	Profiel	31	/	Zone met gevlekte (vertrapte? verploegde?) bodem tussen de sporen 5 en 7	N	
0773	Profiel	31	7-8	Twee sterk gevlekte greppels in het profiel	N	
0774	Profiel	31	7	Detail greppel	N	
0775	Profiel	31	8	Detail greppel	N	
0776	Profiel	31	4-8	Overzicht coupe	NW	
0777	Overzicht	26	/	Overzicht proefsleuf 26	ZO	
0778	Overzicht	26	01-06	Twee greppels die de veldweg (NZ) begeleiden en wegtracé	ZO	
3995	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	ZO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
3996	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	ZO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
3997	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	ZO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
3998	Overzicht	wp1	/	Zicht op de aanleg van de N-Z verlopende uitbreiding van wp1	NO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
3999	Overzicht	wp1	/	Zicht op de aanleg van de N-Z verlopende uitbreiding van wp1	NO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4000	Overzicht	wp1	/	Zicht op de aanleg van de N-Z verlopende uitbreiding van wp1	NO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4001	Overzicht	26-27-28	/	Zicht op de toestand van het terrein ongeveer een maand na het proefsleuvenonderzoek	ZW	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4002	Overzicht	25-26	/	Zicht op de toestand van het terrein ongeveer een maand na het proefsleuvenonderzoek	ZW	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4003	Overzicht	25	/	Zicht op de toestand van het terrein ongeveer een maand na het proefsleuvenonderzoek	ZW	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4004	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	NO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4005	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	NO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4006	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	NO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4007	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische	NO	Aanvullend onderzoek

				activiteiten		06-08-2007
4008	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	NO	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4009	Overzicht	wp1	4-5	Greppel (S4) en palenrij (S5) en recente verstoringen door agrarische activiteiten	NW	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4010	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4011	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4012	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4013	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4014	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4015	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4016	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4018	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4019	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4021	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4022	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4023	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4024	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4025	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4026	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4027	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4028	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4029	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4030	Detail	wp1	5	Palenrij (S5)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007

4031	Overzicht	wp1	2-3-4-5	Op de voorgrond de veldweg, en de greppel en palenrij die zich er naast buigen	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4032	Overzicht	wp1	2-3-4-5	Op de voorgrond de veldweg, en de greppel en palenrij die zich er naast buigen	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4035	Profiel	wp1	1	Coupe doorheen de gracht aan de zuidzijde van de veldweg.	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4036	Overzicht	wp1	1-2-3-4-5	Luchtfoto van de gracht, de veldweg en de greppel en palenrij die zich langs de veldweg buigen	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4037	Overzicht	wp1	1-2-3-4-5	Luchtfoto van de gracht, de veldweg en de greppel en palenrij die zich langs de veldweg buigen	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4038	Profiel	wp1	5	Coupe van een paal uit de palenrij	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4039	Profiel	wp1	5	Coupe van een paal uit de palenrij	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4040	Profiel	wp1	2	Coupe door de veldweg, 'wegdek' en indrukken van karrenwielen	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4041	Profiel	wp1	2	Coupe door de veldweg, 'wegdek' en indrukken van karrenwielen	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4042	Profiel	wp1	3-4	Coupe door vermengde zone met materiaal veldweg en greppel (S3), en er onder de greppel (S4)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4043	Profiel	wp1	3-4	Coupe door vermengde zone met materiaal veldweg en greppel (S3), en er onder de greppel (S4)	O	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4044	Profiel	wp1	4	Coupe door de greppel (S4)	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4045	Profiel	wp1	4	Coupe door de greppel (S4)	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4046	Profiel	wp1	4	Coupe door de greppel (S4)	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4047	Profiel	wp1	5	Coupe van een paal uit de palenrij	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007
4048	Profiel	wp1	5	Coupe van een paal uit de palenrij	Z	Aanvullend onderzoek 06-08-2007

Bijlage 7: Situeringsplan van de sleuven en werkput

Opmetingsplan KMO-Zone Lillerheide (ARCADIS Gedas) met aanduiding van de proefsleuven uit het archeologisch vooronderzoek (fase 1) (ARON bvba)

Bijlage 8: Details opgravingsplan en coupetekeningen

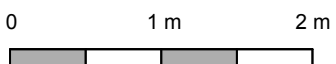
ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

SINT-HUIBRECHTS-LILLE
HEUVELERWEG

NE-07-HE

Legende

- Greppel
- Greppel
- Ondiepe depressie
- Karrensporen

Onderwerp

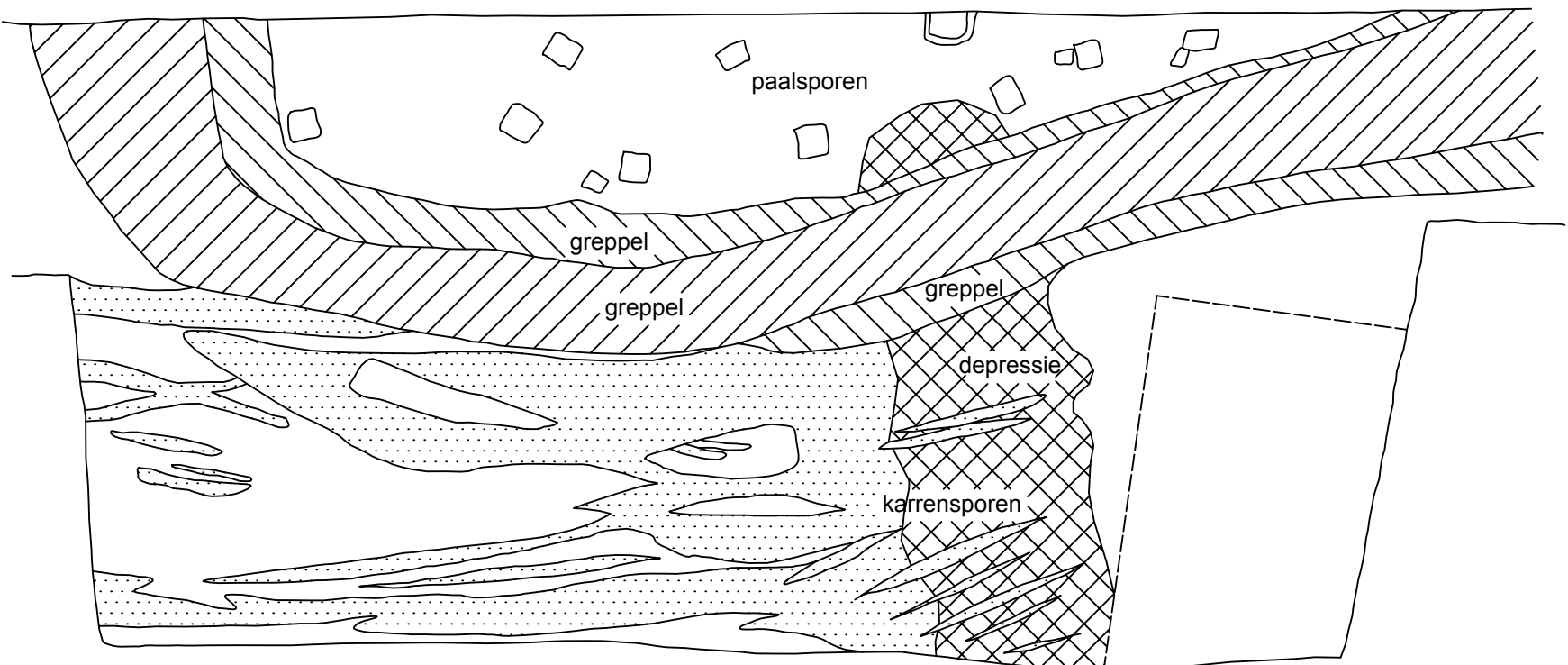
Kijkvenster sleuf 25:
kruispunt veldwegen

Schaal 1/50

Veldregistratie BL

CAD BL

Datum 02/07/2007

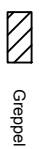

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

SINT-HUIBRECHTS-LILLE
HEUVELERWEG

NE-07-HE

Legende

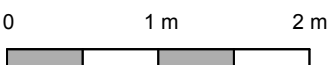
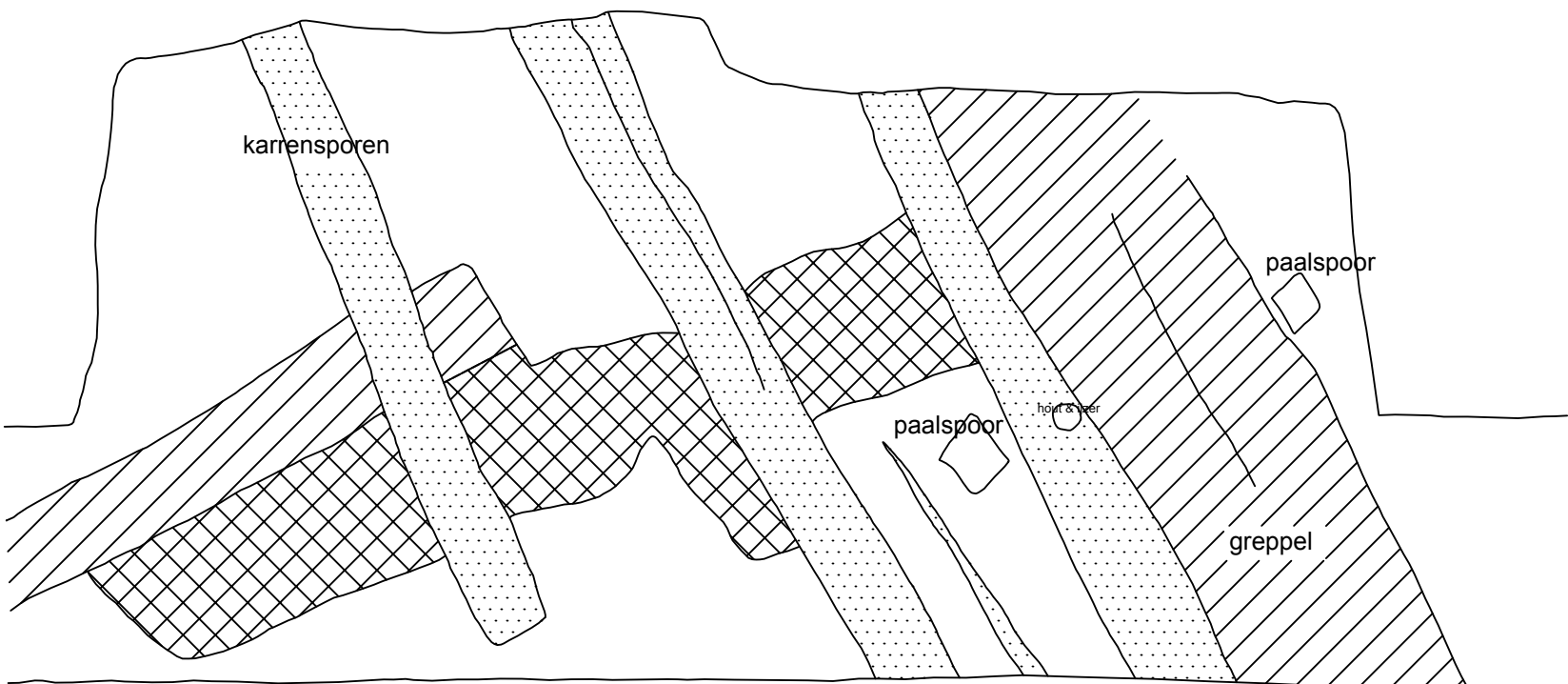
Greppel

Karrensporen

Ondiepe
depressie

Onderwerp

Kijkvenster sleuf 27:
veldweg

Schaal

1/50

Veldregistratie

K39

CAD

BL

Datum

27/06/2007

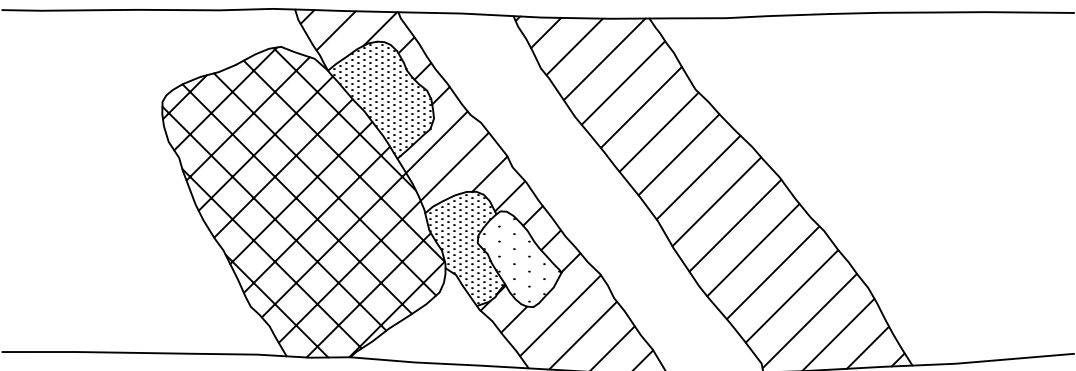
ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

SINT-HUIBRECHTS-LILLE
HEUVELERWEG

NE-07-HE

Legende

- Greppel
- Greppel
- Greppel
- Karrensporen

Onderwerp

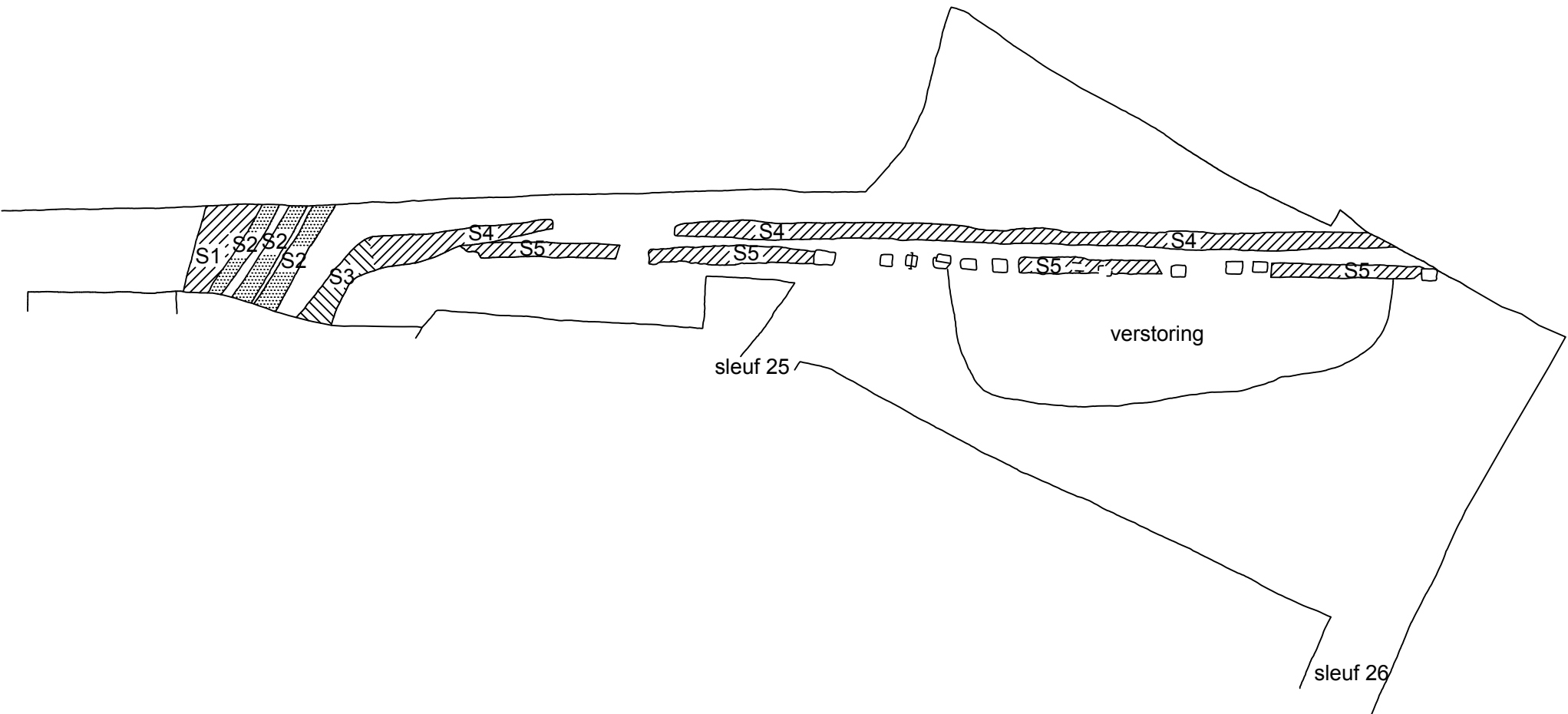
Sleuf 25:
greppel & paalkuilen

Schaal 1/20

Veldregistratie BL

CAD BL

Datum 27/06/2007

ARON bvba
Archeologisch Projectbureau

SINT-HUIBRECHTS-LILLE
HEUVELERWEG

NE-07-HE

Legende

- Greppelgracht
- Vermengde zone
veldweg-gracht
- Veldweg

Onderwerp

Werkput 1

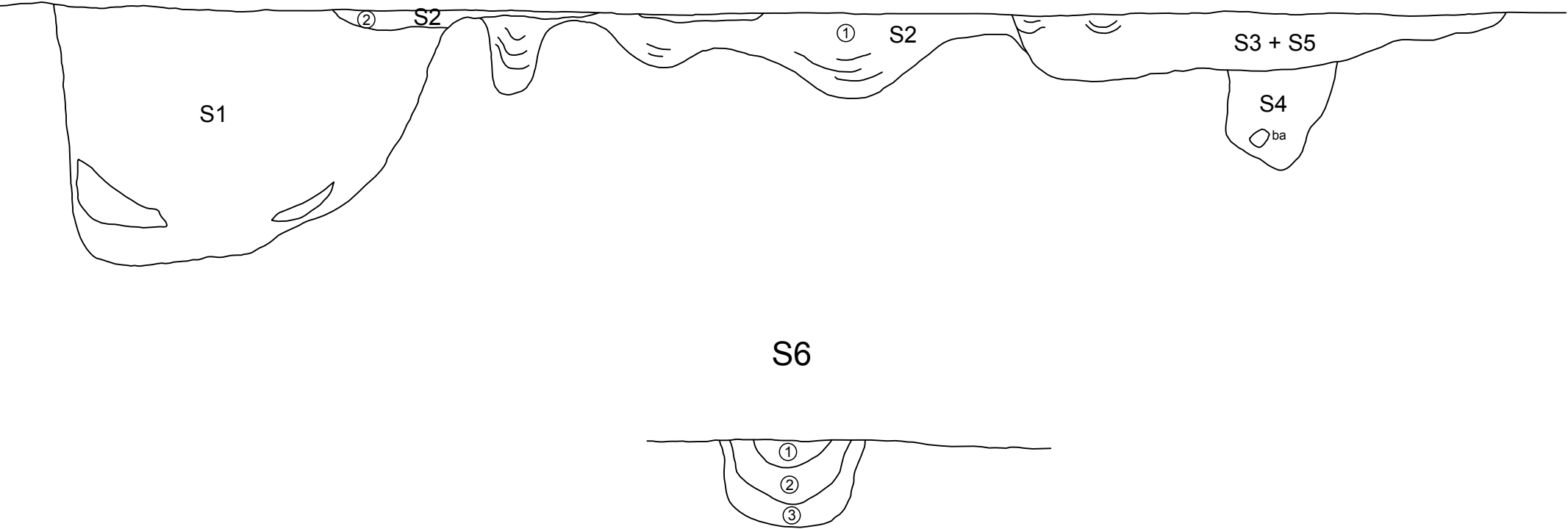
Schaal 1/200

Veldregistratie K3

CAD BL

Datum 06/08/2007

Profiel A

SINT-HUIBRECHTS-LILLE
HEUVELERWEG

NE-07-HE

Werkput 1:
coupes

Onderwerp

Schaal 1/20

Veldregistratie

CAD

Datum

06/08/2007

